

А П Ъ С Н Ы

Аресубликата хэынтқаррата усхэарта «Апснымедиа»

2025 ш. август 7 № 59 -60 (21 665)

Бадра Гэынба Гэдоута араион даҕааит

итеит иаарласны Лыхны ақытан иаадыртраны икоу ахы иакэитны иакэҕарей абоксии рзал акны арееиратэ усурақәа рымшапысыша.

Азал аартра азызбан маи 18 азы Гэдоута араион ашка ахэынтқарра Ахада иныкэараан. Убаскан, мышкэак ааттуаны ахыбра азыкатқаразы аусурақәа хацыркын.

Арееирақәа рымшапысыша атэи далацаажэеит шыаанкылатэи аргылар Аусбарта аихабы Демир Гамсаниа.

Гэынба иатишыит аҕар рхазыдаразы аспорттэ хыбрақәа акырза шрыцаркуа.

Аргылашцаа ахэынтқарра Ахада агэра идыргейт уи инапынтца иарбоу аҕаралашынагзахо, аспорттэ зал сентябр азы ишаартхо.

Иара убас Ахада даҕааит Гэдоутатэи араионтэ поликлиника. Уи аусзуоцаа драцаажэеит, ибеит русура аҕагылазаашыақәа.

Амедицинатэ усхэарта шыаанкыла арееира атахуп.

Атэыла Ахада иархэеит аполиклиника шыкэсык рымац шауа 38 нызкыкык инадыркны 40 нызкыкык ркынза. Уака аус руеит 25-ык.

Бадра Гэынба шыаанкылатэи аргылар Аусбарта аихабы Демир Гамсаниа инапы ианицеит апрокект-сметатэ кьаадшэкэқәа реиқыршэара, аамта-аамтала ахыбра арееира нап аркра, ахыб инаркны.

Гэынба иакэиргэыҕит ахэынтқарра аполиклиника ацхыраара шанаҕо.

Ацхыраара иазцшуп

Ахэынтқарра Ахада Бадра Гэынба Гэдоута араион ахы аныкэарақәа мшапыҕейт. Уи инакэыршэаны Ахада даҕааит ашыахаракыраҕы икоу Дэрыҕыш ақытантэи азеизакырта, – иаанацхауеит Апсны шыаанкылатэи аргылар Аусбарта апресс-матцура.

Азеизакырта зыла еикэнаршэеит ақытақәа Хыпста, Кэланыхэа, Жэандэрыҕыш, Абгархыкэ, Дэрыҕыш, Хэаҕ, Мгэызырхэа, иара убас Гэдоута ака-

лакэ ахэтак. Араион акны ацхынразтэи амзақәа рзы азеизакыртаҕы азы амачхара иахкыаны апрокемақәа цэыртцеит.

Аускэа ртагылазаашыа атэи еидеицеит шыаанкылатэи аргылар Аусбарта аихабы Демир Гамсаниа.

«Ауаацсыра зыржэтэла реиқыршэара азцаара хара хзы ихадоуп. Амчкэа зегы азктэуп хазну ашыкэс азы уи азымхара иахынзауа армачразы. Шэара шэкнытэ ажэалагалақәа сырзыҕшуп, иара убас иатаху аусурақәа иаарласны рынагзара. Урт хыркэшахароуп хазну ашыкэс азы», – еихишыалеит Гэынба.

Атэыла Ахада Бадра Гэынба иге-

Афестиваль «Таврида. АРТ» акны

Апсны Ахада Бадра Гэынба ипшэма Ирма Хашыҕи хэтыр зкэу сасцаакэак рахасабала рхы аладырхэт афестиваль «Таврида. АРТ». Ари аҕар рказара иазку, Урыстэыла зымчехак тбауу акультура-царалашаратэ хтысны икоуп.

Апсны аофициалтэ делегация иалан Апзыа-министр ихатыпуаф, аҕари аспорттэ рускэа рзы Ахэынтелиакы ахантэаы инапынтцақәа назыгзо Тарашь Хаҕба, акинорежиссиор Темыр Кэакэаскыыр.

Хазну ашыкэс азы афестиваль апрограма шыаагылоуп аказара ахырхартэ хадақәа хэба рыла: атеатр, аҕыханцаратэ казара, амузыка, акино, алитература.

Крым Апсны Ахада дицылеит Урыстэыла Апрезидент Иусбарта Анапхагы актэи ихатыпуаф Серге Кириенко. Урт рхы рыладырхэт арт-ныкэарақәа, иара убас ирбеит Аиааира Дузза 80 шыкэса ахытара иазкыз амузыкатэ мультимедиатэ кэыргыламта.

Иара убрака арт-кластер «Таври-

Хэтыр зкэу сасцаакэак рахасабала

да» иахэатанакуа иаартын Апсны Ашны. Ахэынтқарра Ахада дырпылеит Апснынтэи афестиваль алахэцаа Алан Бесланица, Лана Нарсиа, Татиана Линодат. Урт атэыла Ахада изеитархэеит афестиваль ралахэра атэи, аҕхыакатэи рыгэтаккэа ирза-аҕылеит.

Бадра Гэынба Апснынтэи аба-ахэатэра злоу ақыҕышцаа ирзеиҕышыеит ақэҕиарақәа, иазгэеит ахэынтқарра хшыошэытра чыда шырнаҕо арҕиаратэ ҕар.

Иара убас ахэынтқарра Ахада драцаажэеит амассатэ информация ахархэагақәа рхатарнакэа.

Игэырхытхытгоу аказара харакы

XXIII афестиваль

Ахра Анкэаб

Апсны Урыстэылеи ауаажаларра бзиа еицырдырхэуу жэлэрбжэаратэи ақэыпшыларакы зхэаакэа акырза итбаахэахэуу амузыкатэ фестиваль «Хыбла Гьерзмаа шэаалыпхэоит...» аатит ииуль 31 ахэылбычэа, Акэа, С.Чанба ихэз хэу Апсуа драматэ театр аҕаҕыа. Афестиваль мшапысуйт акультура-ратэ апшыгамтақәа рзы Урыстэыла Ахада ифонди, Урыстэыла акультура аминистррей, Ареспублика Апсны анапхагарей рыдгыларала.

«Адуней аганкэа» хэа ахыз зауз XXIII афестиваль ахэаакэа иртагзаны, ииуль мза инаркны хазну ашыкэс хыркэшахаанза иазцхыаҕаадоуп хтэыла ахы-атыхэа, Урыстэыла ақалакыкэа, ахэаанырцэтэи ахэынтқаррақәа – Австрией, Монголией, Тьркэтэылеи, Чехией ркны 20

инарейханы аконцерткэа.

Афестиваль аартра амш актэи азыбжэзы, уи алахэцаа идикылеит Апсны Ахэынтқарра Ахада Бадра Гэынба. жэлэр рартистка Хыбла Гьерзмаа илыцны уахы имшахытцит Урыстэыла Жэлэр рартист, еицырдыруа апианинорхэаы, «уцсы ҕнакаартэ ихэзбзибароу Апсны» хэа, итаулоу игэыблрала хтэыла иахцаажэо Денис Мацуев, Апсны Урыстэылеи Жэлэр рартист, атеатртэ казаразы Апснытэи аҕар раазараҕы зылшамта мачым Евгени Книазев, амеценат Николаи Ачба.

Атэыла Ахада асасцаа бзиала шэаабейт хэа рахэо, иазгэеитэит, ххэынтқарра адоухатэ культуратэ цстазаараҕы зтэакы хараку ари аусмшапгэатэ иалагзаны ас еицш асасцаа рыдкылар дшеигэыргэо. Лымкаала итабуп хэа леицеит Хыбла Леуарса-иҕца, аду-неитэ музикатэ казара иалыцшааху арҕиамтақәа рыцкэыргэа хаакэа, хтэылауааи, уи зкышыла иаҕауа асасцаеи реагэылархалартэ есышыкэса алшара ахырзацылцо азы. «Сынтэтэи афестиваль иналкааны ичыдоуп, хэамтазтэи ххэынтқарра ауасхыршэацаф Владислав Арзынба диижьтэи 80 ш. атра азгэатэра изладхэалоу ала.

Ахатгылар харакы ахтоит уи игэа-лашэара амырзрей аикэырхэрей ирзынархоу шэусура», – ихэеит иажэа хыркэшо Бадра Зураб-ица.

Ахэтакахэала Хыбла Гьерзмаа итабуп ахылхэааит атэыла анапхагара афестиваль амшапгараҕы шыкэсырацаала иаадырцшуа адгыларазы. Иазгэалтеит убасгы, агэыгра шлымоу, харазак имгакэа Апсны Урыстэылеи реишабырақәа русеицура иабзоураны, хаҕсадгыыл аҕы зхыҕхэаара мачым аҕыц цшзарақәа руак акны иаартхап хэа, аамтала атэыла рапхэатэи, асбатэи Ахадацаа В.Арзынбаи С.Баҕапшыларей злацаажэахэыз, итбаа-тыцау, хэамта атахрақәа ирыкэшо аконцерттэ зал.

Анаш жэлэр рартистка Хыбла Гьерзмааи Евгени Книазеви, Апсны акультура аминистр Даур Акашбеи, Акэа ақалакы Ахадара аихабы Темыр Агрбей рыцны инейт Амхэацыркэа рыцхэахэы. Уака, саси апшэымеи бзиа еицырбахэу акажуажэырта «Брехаловка» азааигэара еицархэит аца цлақәа хэба. Атлеитахара, афестиваль итради-

циатэхаз ахэта хадақәа ирейуоуп. 2022 ш. рзы Апсуа драматэ театр аҕаҕыа лапшыгарала еицэхан атиаа хы «сакура» аа-шыаҕак. Уи аахыс есышыкэса афестиваль алагамтазы имшапысуйт атиаа еицэхара. Еицэхау иарбан циазаалак ус баша шэапыцааҕым, аҕсабара ахэа еицш, адоухатэ культураҕы агэцаракрей мчэахыла аҕеыртбаарей рзы аамта шазхыпдадатэу иадырга чыдоуп. Ицэбыргны, здац цууаны иаузышытуа атиаа аицэхара, уи абшэтра хэтыр ақэцарей, аҕеицш лаша ақэҕыргрей, аказара харакы ахыҕо атынч бзазарей иршыаноуп.

Асаат 20 рзы, «сынтэтэи афестиваль азкуп апсуа жэлэр рцей хызырхэага, Апсны рапхэатэи Ахада Владислав Арзынба диижьтэи 80 ш. атрей, уи жэахыркны ивагыланы атэыла аизхэзыҕыра иаза-ацсоз, гэыла-цсыла ианакэызаалак зыжэлэри зыцсадгыыл гааквей ирымадаз аҕацаа иашақәа ргэалашэарей» – хэа игэыргэахэу ари аусмшапгэатэ аиригит, Урыстэылеи Апсны жэлэр рартист, Б.Шыкукин ихэз хэу атеатртэ институт аректор Евгени Книазев.

(Алгарта 2-тэи ад.)

Атәанчахәқәа инадыркны адгьыл азцаарақәа ркынза

Аңсны Жәлар Рейзараҕы

Июль 30 азы имоапысыз Аңсны Жәлар Рейзара адепутатцәа айтәкрақәа аларгалейт «Атыңантәи ахаланапхгара аусбартақәа рахь алхрақәа рзы» азақәан.

«Алхрақәа рганахьала ауа-ажәларратә еизықазашықәа ртышәныртәалара, алхрагәт усбартақәа зегьы рзы игоу пқарак аңдаразы «Атыңантәи ахаланапхгара аусбартақәа рахь алхрақәа рзы» Аңсны Ахәынтықарра азақәан айтәкрақәа ралагаларазы» азақәан апрокейт ала ажәалагала қаңдоуп пшышықәса инаркны хәышықәса аңынза атыңантәи ахаланапхгара аусбартақәа рдепутатцәа рзинмқәа рфәхәара иаңдзарц, Аңсны Ахадеи Жәлар Рейзара адепутатцәеи рзинмқәа рфәхәарақәа реиңш», – ихәеит азақәанпрокейт нагзас ахәынтықарра-зинтә политиказы Жәлар Рейзара Аилак ахантәащы Даут Хәытаба.

Азақәанпрокейт адкылары иара убас ахәынтықарратә биуңьет ашқа ақығәғәарагы армачуейт.

Жәлар Рейзара адепутатцәа абжықәа реиңарала актәи аңхьарала ирыдыркылейт азақәанпрокейт «Аңсны Ахәынтықарраҕы имачуи ибжьаратәуи анападкылары арҕиаразы». Иадгыланы рыбжыи артеит 21-шык адепутатцәа, азэи даҕагылейт, шыңа реаньрыкылейт.

Адокумент ааигейт аекономикатә политиказы Жәлар Рейзара Аилак ахантәащы Резо Зантариа.

«Имачуи ибжьаратәуи анападкылары арҕиара ашәара – атәыла асоциал-економикатә, асоциал-политикатә реиара арбага хадақәа ируакуп. Урт русура анырра бзиа канатоит асоциал-економикатә система арманшәалара, аполитикатә тышәныртәалара, абжьаратәи акласс ахыпхьазара ухәа ақатарбақәа рахь

Аңсны имачуи ибжьаратәуи анападкылары аекономика аңыжәара змоу асекторқәа рхыпхьазара иаданакуейт. Уи иааипмыркызақәа аштыңыра иаңуп, иармачуейт аусуртадара ашәара, ауаапсыра усуртала еиқәнаршәоит, ахәынтыбиуңьет ашқа ашәахтә лагалақәа ирынархәуейт. Иара убри аамтазы ахәынтықарраҕы икоуп имачуи ибжьаратәуи анападкылары арҕиара иаңышыкхәуа, ауаапсыра рекономикатә активра лазыркәуа, имачуи ибжьаратәуи анападкылары асубиект фыцқәа рцәыртра аанызкылауа апроблемақәа.

«Имачуи ибжьаратәуи анападкы-

лара хырхарала, қәғиарала арҕиаразы акырза атданакуейт азинтә тагылазаашы маншәала аңдара адагы, ахәынтықарра иара убас афинанс-кредиттә, аинвестицатә дгыларала канатдалароуп», – иазгәеитейт Зантариа.

Жәлар Рейзара ақәдара аднакылейт Урыстәылатәи Афедратәи ағаннахьала Аңсны хазы игоу атәылауаа ирызкны хаталатәи асанкцияқәа ахрархәара афактқәа рцәыртра амзыкқәа рыңдаразы Жәлар Рейзара акомиссия аиқәаразы иара убас Аңсны қасатәи анапхгара рганахьала ауағи атәылауағи рконституциатә зинқәа, рхәақитрақәа реилагара афактқәа раарпшразы.

Акомиссия иалоуп рнапы ианцоуп абри ақәдара аныдыркыла ағи инаркны хымз рыңоңуқала апарламенттә тцәара имоаңгара.

Акомиссия иалоуп адепутатцәа Кан Кәарчиа, Даут Хәытаба, Тәмыр Шергелиа, Ерик Рштуни, Бадрик Ци-лиа.

Иара убас Жәлар Рейзара адепутатцәа ашәара айтәкрақәа аларгалейт «Административтә зинелиагарақәа ирызуку аусқәа усзбартала реилыргаразы Акодекс».

Адокумент ааигейт ахәынтықарра-зинтә политиказы Жәлар Рейзара Аилак ахантәащы Даут Хәытаба.

Айтәкрақәа алагалоуп аказара (анхара) арежим аилагаразы, ацәятә усура имоаңгаразы Аңсны Ахәынтықарратә миграциатә матцзура аусзушәа ишықәдыргылауа административтә қаантқәа ирласны рыхәақшра хықәкыс ишытыхны. Ари иалнаршоит административтә қаантқәа анейқәдыршәалак аштыах, аусзбартақәа рахь идықкәымтқәа, административтә тақпхыкәра рақәыршәаразы зыпшрак хәа қамтқәа азбамтә адкылары.

Жәлар Рейзара адепутатцәа ашәара атыңантәи аңхьарала ирыдыркылейт «Аңсны икоу хазы игоу акатегориакәа ирыцданакуа атәанчащәа ртәанчахәи аштыхрыз» Аңсны Аилак ахантәащы ралагаларазы» азақәан апрокейт.

Азақәан апрокейт иазгәанатоит абарт атәанчахәқәа рышәагага абасейиңш аизырхара:

I агәып иаданакуа Аңынтытәылатә еибашыра Ду аветеранцәа рзы – 6500 маат, II агәып – 4500 маат, III агәып азы – 3800 маат;

Аңынтытәылатә еибашыра Ду алахәылацәа рзы – 2500 маат;

Аңынтытәылатә еибашыра Ду ағы итахаз ртацәа рзы – 5000 маат;

I, II, III агәыпқәа ирыцдаркуа 1979-1989 шықәсқәа рзы Афга-

нистан имоаңгысуаз арратә усмоаңгатақәа рветеранцәа – 3000 маат;

Афганистан аибашыраҕы итахаз ртацәа рзы – аусуратә лшара змам атацәара рхатарнақәа рыцыпхьазара рзы – 3000 маат; I, II, III агәыпқәа ирыцданакуа Асовет Ар ағы арраматцзура ахысраан иинвалидхаз рзы – 3000 маат.

Атәанчахәи аштыхыра 80-шык атданакуейт. Ари аус азы иаңахоит 3,57 миллион маат, аңара азуоужхоит Атәанчащәратә фонд аңынтәи.

Жәлар Рейзара Аңсны адепутатцәа акредиттә еиқәарақәа ртаашыларазы азақәан айтәкрақәа ралагаларазы азбамтә рыдыркылейт.

Адепутатцәа ашәара атыңантәи аңхьара «Акредиттә еиқәарақәа ртаашыларазы» азақәан айтәкрақәа ралагаларазы азбамтә рыдыркылейт.

Азақәан апрокейт абанкқәа ршәарагәт лшарақәа реиңашықәырғыларала иадхәалоу атагылазаашы аиқәара иазкуп.

Адепутат Дмитри Маршьян иажәақәа рыла, уажәазы Аңсны икоу абанкқәа пшыба: «Леон банк», «Инвестбанк», абанк «Престиж», «Афинанс-инвестицатә банк» алицензиакәа рымжуп. Урт руал иааидкыланы – 152,2 миллион маат артәоит.

Азақәан аныдыркылалак аштыах, иарбоу абанкқәа ирымхыз рлицензиакәа рхыңкәымнза 31, 2026 шықәса аңцәамтанза рырхынхәра рылшоит.

Жәлар Рейзара адепутатцәа ашәара ирыдыркылейт азақәанпрокейт «Чернобылтәи АЕС аңны ахлымза-ахра ахкәа-пкьакәа рапыхыра иалахәыз атәылауаа социалла рыхьчаразы» Аңсны Азақәан айтәкрақәа алагаларазы».

Азақәанпрокейт аус адулоуп Чернобылтәи АЕС аңны ахлымза-ахра ахкәа-пкьакәа рапыхышәа социалла рыдгыларала хықәкыс ишытыхны.

Апрокейт ала иазыпхьагәатоуп 1986-1987, 1988-1990 шықәсқәа рзы Чернобылтәи АЕС аңны ахлымза-ахра ахкәа-пкьакәа рапыхыра иалахәыз рықәрала ртәанчахәи 3000 маат рыла иазырхәоит.

Иара убас 3000 маат рыла ишытыхоит Чернобылтәи АЕС аңны ахлымза-ахра иахкәаны I, II, III агәыпқәа зауз аинвалидцәа.

Ртәанчахәи иаңлоит 34-шык. Аханрцкәа парала еиқәанршәоит Аңсны Атәанчащәратә фонд.

Жәлар Рейзара адепутатцәа 2025 ш. август 1 инаркны 2026 ш. февраль 1 азынза ақытанхамшатә цакы змоу адгьылқәа даеа категориякәк рахь риагара ааныркылейт. Ақытанхамшатә цакы змоу адгьылқәа даеа категориякәк рахь риагара аует абарт ахтысқәа раан: ахәынтықарратә цакы змоу аобиектқәа (атәылахьчара, атранспорттә инфраструктура, аенергетика, агәабиарахьчара, атцара, акультура, аспорт) рырғыларазы; аңсаратә рыцхарақәеи атагылазаашыа чыдақәеи рыхкәа-пкьакәа рапыхыразы.

Ақәдара апрокейт ааигейт адепутат Демур Гогиа.

«Ақытанхамшатә дгыылқәа – хәызмазам малуп, урт еиңахарала ирынеилатәуи, адгьылқәа зегьы даеа категориякәк рахь ииагара, ауаапсыра ақытанхамша рнапы ахьларкыша акгы рзынхазом», – ихәеит иара.

Жәлар Рейзара аилатәараҕы амш аусхәапшә ағы иарбаз адгьыл зцаарақәа 12 ирызкны ақәдарақәа рыдыркылейт.

Игәырхытхытгоу аказара харақы

(Алгарта)

Уи дазаатгылейт, адунеи зыхьз ахытәахыоу Хыбла Гьерзмаа лырҕиаратә пстазаарей, афестиваль аңдари уи аҕиара атоурыхи. Иара убас, жәлар рартист Казарыла исахьаркны дапхейт О.Мандельштам иажәеинраала, ихиркәшеит икәгыларала, афестиваль иадевиз ходоуп хәа ззухәаша, изныкымкәангы бжыи харақыла еиңахәаз ацәахәа: «Сөгәдәи здеи родитя чудо» ала.

Анаоф, «Аңсны – сара сымч ауп. Бзиала шәабеит, хатыр зқәу ашызцәа, уахатәи ахәылпаз иалахәу зегьы! Акыр шықәсақәа рақһа, арака сабдуцәа рдыңнцәа гәакьаҕы ауп иахьыз, ари афестиваль имоаңгаразы аңшамтә. Уи злымхакны иназаз, адоухатә культура амч ахынзаназо ибзиазацәкыны еилизкаауаз Владислав Григори-ица, хәарада адгыларала гәгәа аиҕейт. Сара сзы уи иадоу аңсуоуп ахааназгыи. Афестиваль ашәакәгыларей, анаофстәи уи амехак артбаарей ркны уи илагала шьардоуп. Даара акратанакуейт иахыи ахыцырхаз XXIII афестиваль, ари Ауао ду игәалашәара ахьзала иахьымоаңааго» хәа асценахь днәуейт, аусмоаңгата ашәатаркшөи, уи иагәыцә ходоу, Аңсны Урыстәылеи жәлар рартист, «Ахьз-Аңша» аорден I ашәара занашыоу Хыбла Гьерзмаа.

Агәатқанытә иаауаз арт ажәа пхакыла рышытахь, ажәлар еснагь зәлымхара харақыла изызыршоуа П.Чайковский Д.Верди ухәа зыхьз адунеи еиңадыруа ашәапцәацәа рырҕиамтқәа рынагзара ашқа иаисит. Хыбла лнаофсгыи, ақәгыларакәа ирылахәын Урыстәыла Ахада икны иаңцоу акультуреи аказарей рзы Ахеилак алахәыла, Урыстәыла жәлар рартист, збаохагәара харақы ала изныкымкәа Аңснытәи ахәапшәа зыршанхәыоу Денис Мацуев. «Зегь шыахәны ишымоаңгысуа азы зынза гәышбара сымам. Шәтәыла блахыгоуп, сара сзы даара игәахәароуп ас шәара харақыла имоаңгысуа амузыкәтә ныхәа салахәартә ахьслахынцәхаз» хәа азгәазтә, атеатр Ду ахынагзәо, Урыстәылатәи аоператә шәахәащәа қазәа ируазәку Игор Головатенко. Урт рықәгыларакәа ханартәауан Антон Гришанин напхгара зитоз Москватәи ахәынтықарратә академиятә симфониятә оркестр.

Афестиваль аартра иаңаит атәыла Ахада Бадра Гәынба, уи ихатыпцәа Беслан Бигәа, Аңсны Рапхьатәи Ахада В.Г.Арзынба иңшәма – Светлана Цьергениа, Жәлар Рейзара – апарламент аспикер Лаша Ашәба, Аңсны икоу Урыстәыла ахатарнак Михаил Шургалин, атәыла Ахада иусбарта аиҕабы Беслан Ешба, Аминистрцәа Реилазаара ахатарнакцәа, Жәлар Рейзара – апарламент адепутатцәа. Убасгыи, атыңантәи ауаапсыра реиңш, шәыла асасцәагыи. Икоуп урт рахтәи имачшымкәа, хықәкыла афестиваль азы маца-

ра иаазгыи. «Саатк инарыцны ицоз «Хыбла Гьерзмаа шәаалыпхьоит...» XXIII афестиваль аартратә концерт хыркәшан зқьыла ауаа хызхьыоу, Хыбла лыбжыи хаа ала инагзәз «Ахра ашәеи» афеирверки рыла.

Афестиваль инакәыршәаны ашбатәи аконцерт моаңгысит август 2 рзы, уи ашшыгәы лани лабиргәалашәара ахьзала иахьышәаларкыз, лықалақь гәакыа Пицунда, атоурых ду змоу ауахәама ацәкыракны, ажәоан хты ацәа. Москватәи ахәынтықарратә академиятә симфониятә оркестр бжыи хаала ирыцнарғызуан, афестиваль «аңшәма» лықәгыларакәеи, лара илапцәмтоу авокалистцәеи аконцертмейстрцәеи Жәларбжьаратәи рконкурсу алауреатцәеи афиналистцәеи – Евгени Бовыкин, Полина Шароварова, Самира Галимова, Елен Егиазариан, Екатерина Воронцова, Станислав Ли, Анхбаиар Енхболд, Дамир Садухасов. Азызыршәа гәазыхәара харақыла ирыдыркылейт аконцерттә программа злашыақәгылаз еиуеиңшым аурыси мратшәаратәи Европәи роператә классика иахәтәку арҕиамтқәа. Иара убас, угәи шьтнамхырц залшомызт ари аконцерт ахәапшәа збаохагәара ла изырынхаз, аурыс балет Академия ауштымтә, А.Пушкин ихьз зху Нижегородтәи аоперей абале-

ти Ртеатр артистка Кристина Чкотуа лықәгыларала.

Август 4 рзы, аңсабара ссир иагәылахәалоу Бедиатәи ауахәама аҕапхьа, ауағи иланарпшыра ахыблахыгоу адеҳәыпш аңны, хтәылаҕы афестиваль хыркәшо ахпатәи аконцерт моаңгысит. Уи ауснагзәтә ашәакәгылазаашыа, афестиваль атоурыхтә даҕьақәа рзы зынза иҕыңын. Жәлар рартистка лнаофсгыи, атаащәа рҕапхьа рказара адырпшшуан Аңсны зәапсәзтәыи артист, Урыстәылеи Европәи зыхьз нагоу аконцерттә залдукәа жәпакы ркны, зқьыла амузыкәтә қазара абзиабашәа рнапы ззеиньрқьахыоу, жәларбжьаратәи апремия «Органист – 2022» алауреат, еицырдыруа ауарғанрхәащы Лука Гаделиа. Хыбла лыбжыи хаа ханартәауан ацәзтә музыка азқаза Евгени Кондратьев имыруга чыдакны баохагәара ихамарра. Иара убас, даараза угәалақазара шьтнамхырц залшомызт, Аңсны уи аңтыңи бзиа еицырбашыоу, Нугзар Какалиеи Алиаси Османи Абыхәаа рыла ишыақәгылоу амузыкәтә гәып YANAY инанагзәз хатала дара ирапцәмтоу реиңш ирҕыңны аус зыдулоу ажәлар рашәақәа рынагзара.

Хәымш иртәгзаны х-концерткыла Хыбла Леуарса-иңа лыпсадгыыл гәакыаҕы иаартхаз, изаамтәнутәи XXIII жәларбжьаратәи афестиваль аказара харақы рыларцәарахыи амша хара икәлейт. Уи ахыркәшаратә концерт моаңгысуейт декабр мза ашбатәи азыбжыи Тьркәтәыла – Стампыл ақалакы аңны.

Мшамш! Сааныбзиала!

Апсуа жәлар рлахьынца зызбаз ажәылар

Аибашьы иҗцәажәара

■ 1992-1993 ш. ш. Аҕынцъ-тәылатә еибашьраан пхын-гәымзасы еиҗкааз ажәылар алахьынца збаганы иҗкалит апсуа жәлар рзы.

Атоурыхтә даҕьақәа ркны иахдҕыло акыпцхымтәкәа ишырну ала пхынгәы 2, 1993 ш. 300- ык злахәыз амшынтә десант Тамшь ақьттан изхыцит. Урт Мрагыларатәи афронт архәтәкәа рыцхыраара рхы иархәаны иалдмыршеит ақыртәу еибашьцәа рырхәтәкәа Ақәа ақалақь ралагалара. Аға ихадоу ааха иҗан Мрагыларатәи афронт аганахәла. Ажәылар еиҗкаатәын Ұ-хырхартак рыла. Аоперация "Ахьырцшратә маниовр" хәа иашьтан, уи алахәылацәа "Иштәхо здыруа" хәа ирышьтан. Рагъха Гәымстатәи ацхахь рхы дырхеит ахдатәи абаталион иа-лахәыз аибашьцәа хәфык, анафс урт ирышьтәлеит иананхаз егырт аибашьцәа. Ацха арра рылшеит 149 - ык аибашьцәеи урт рко-мандақатәкәеи, иҗахейт: 35 - ык, ахәрақәа роуит: 87 - ык.

Арака еиҗкааны иалцит 17- ык, урт рахьтә 14 - ык еиуеипшым ахәрақәа роуит. Архәтәкәа рко-мандақатәкәа адтә роуит рымц зегьы Аҕбьы-Цугуровкатәи ахыр-хартахь идәықәыртаразы, ґыц ажәылар еиҗкааразы. Ажәыла-ра еиҗкаан Пхынгәы 5 асаат 5:30 рзы. Ишьаартәыраз еиҗағыла-рақәа ирыбзоураны ақытә Каман ахы иақәыртәит. Пхынгәы 8 асаат 18 рзы иалагеит Шро-

гьыхантоуп, аха зегь реиҗа игәатәґы иананхейт пхынгәытәи ажәылар. Ари апсуа жәлар рлахьынца зызбоз жәыларан, иа-цын акыр ауадафракәа, зныкым-кәа - ґынтымкәа реазыршәахьан, аха иманшәалахомызт.

Иара излеиҗәо ала, ажәылар иалахәыз аибашьцәа рхыпцхыза-ра 180-ык инарзынапшуа иҗан. Командақатәкәа дрыман аибашьы, афырхатә Гиви Смыр. Дара дтәс ирыман Аҕбьы Шро-меи рыбжьара ибжысны Ақәан-тәи иаауаз ақыртәу мпыцха-лащәа рымәа апцәара. Уи даара ишәартаз усын, избан акәзар иа-арыкәыршаны иҗаз ахарақыра тыпқәа зегьы ақыртәкәа рнапәґы иҗан. Аҕбьыка рхы рханы амәа ианықәла, иминарку адәы иақә-шәеит, цш - кыылак еиҗаны аидара анақәшәалак иаразнак иткәацуан, иақәгылаз ишьа-пы шьамхышәара иаахнатәон. Аґатә - ажәтә агара алшара ры-мамызт, иргар акәын ацьапцхы аибашьыга маґәахәкәеи. Ғаха - ґымш амәа иқәын, хымґада, ам-ла иакыз дкалит. Убасқан еицыз азәы изтан ахшыржәпа, ґамәа - ґамәала инеймдо шәжәаґык ирыздырхеит. Аиґызара, апату

Гәымстатәи афронт арымарахь-тәи аганахәла ажәылар еиҗыр-каар акәын аґбатәи абриґада аибашьцәа рымчала, арака аға Ұ-хырхартак рыла: иқәлатәын Ахалшен - Камантәи, Аҕбьы - Цугуровкатәи. Аҕбьы - Цугуровкатәи ахырхартала ажәылар еиҗыр-каар акәын 1 - тәи, 2- тәи, 3-тәи, 4-тәи амотохысратә баталионкәа рлахәылацәа. Ахалшен - Каман-тәи ахырхартала ижәылар акәын ахәбатәи абатәлион ацшыхәратә ротеи, хазы иалкааны иазгәатәз адиверсиатә гәып "Атынчра" иа-лахәыз амцкәеи рыла. Пхынгәы 3 рзы 300 - ык злахәыз 4- тәи абатәлион архәтә арымарахь ала Аҕбьы ашьа ақәцәахь рхы дыр-хеит. Урт ирыцын Алан Цьиоев ко-мандақатәкәа дызмаз Уапцстәы-латәи абатәлион.

Пхынгәы 4 асаат 11 рзы абатәлион "Ашьхарау" адтә роуит ацшыхәцәа ргәып реалархәны 40-ык инарзынапшуа архәтә еиҗкааразы. Асаат 15: 00 рзы Ашьа Аҕбьы идыртәеит аверто-лиот Ми - 8 аға деиҗсит, амца ац-ралеит, еиҗахысра гәґәа кәлеит.

матәи ажәылар, ахы иақәытхейт пхынгәы 9 рзы. Пхынгәы 14, аса-ат 10:00 рзы абатәлион "Ашьхарау" Аҕбьы ахарақыра ахақәйттәра-зы ажәылар еиҗыркааит, 40 ми-нут ирылағзаны ирылшеит уи рнапәхы аагара. Ари аопера-ция аиааира агара ааигәанатәуан.

Пхынгәы 27 рзы Шәача ақалақь Урыстәыла ацшыгарала аҗанк алархәны, ақыртәу ар Апс-ны ралгаразы иақәшахатра рнапы атаршөит.

Пхынгәытәи ажәылар да-лахәын саб иашьейхаб Бебиа Руслан Лаврент - иҗа. Аибашьра ианалағаз иара 20 шыкәса дыртағылан. Излеиҗәо ала, да-ныхәычыз аахыс ашьхеи абнеи дрызфәлымхауп, амазақәа маґым-кәа идыруейт, ацхарей агәаґрей иланаазаз ракәхап зызбахә хәмоу ажәыларәґы иааирцшыз афыр-хатәра илзыршазгы.

Аибашьра рапцхәтәи амшкәа инадыркны Хәац ақытан еиҗкааз, Рауф Цьыкырба напхгара ззиуаз аибашьцәа ргәып иеалаирхәит .

1992-1993 ш. Аҕынцътәы-латә еибашьра иадхәалоу игәа-лашәарақәа акыр ирацәоуп, иа-

еиқәцара, арыцхәибашьара хә-ман, ашәартара хаштагылазгы, хәа нацитцәит.

«Еицыз зегьы рахьтә кәра-ла сахьрейцбьыз азы еснаґь срыцхаршөон, ахы сацәырыхь-чон, - иҗәеит иажәа иналацаны. Ари ажәылар иацын акыр ауа-дафракәа, агәакрақәа, ашәартә-ра. Аҕбьы рнапәхы ианаарга ашьтахь, афырхатә Гиви Смыр аимадара ихы иархәаны еилика-аит Ақәатәи абатәлион адәықәла-ра ргәы иштәз, насгы ишырґыр-хагахатәи еиликааит. Ақыртәу еибашьцәа иапсуаушәа кәцаны ирыкәлеит, абрака имаґымкәа иҗахейт, ишыцәаз иткәаны иргәз-гы кәлеит. Акыр ааха гәґәа шро-узгы, рыдтә анағзара рылшеит.

Абрака рызбахә иҗәеит иваґы-лаз, зхы иамейгзәз аґеицәа гәым-шәақәа: Арухаа Витали, Хашыґ Ро-ма, Чкотуа Славик, Анқәаб Гиви, Бебиа Важикәа, Хашыґ Цьоник, Арстаа Шабат ухәа.

Раиана Бебиацха,
ААУ афилологиятә факультет
а журналистика ақәа
2-тәи акурс а студент

Ари хәжәлар ртоурых ауп

Акыр иаґсоу хәпхәацәа! Хтәыжымтәи хсоциалтә хәкәеи рдаҕьақәа ркны ишәыдаағало афотосахьақәа, 33 шыкәса рагъха хәжәлар аамтә цәґьа иантәагылаз, хе-игзарак камцә аґсадгьыл зыхьчоз аґеицәа ирылагылаз ар-ратә фотокорреспондент Витали Кецба ибзоураны, апсуа жәлар рхақәитратә кәґара иаґоурыхтә хәґроуп. Акымкәа ажаашықәсақәа шымґасхьоуґьы, афототыхымтәкәа ркны иаабо реиҗараґык рхатәрақәа еилкаазамкәаны иананхоит.

Ишдыру еиҗш, аґоурых ахарштра хәкым, убри акнытә ахәара кәґоит атыхымтәкәа ркны ижәбо ахаґсахьақәа рахьтә ижәдыруа - шәґызцәа, шәықәлацәа, ишәыцеи-башьуаз, шәыуа-шәтынха зхәаз еиҗш, икалозар аредакциахь шәыґеҗамажәдарц абри атәл ала: +79409665759 Иахьа еи-лаҗамкааз, хырґа амтәкәа иҗаґажьыз, уаґыґы ихьшәацәа-хар алшоит. Еузхәуа абиҗарақәа мґақәызцәо, рґеиҗш иа-лашрбаґоу аґоурыхтә гәалашәара амырзроуп.

Ахәыцқәа рзы хәыда-ңсада

Шәнеи ацирк ахь

■ «Агәымшәацәа риецәаңһа» аруппа ақәыргыламтақәа Урыстәылаҕы аиҕш, Аңсныҕы даара ирылацәаны икоуп. Ақәа, Ареспубликәтә стадион аҕны ацирк ага-стролькәа мөаҕысуеит сентиабр 14 азынза.

Асоциалтә программа инақәыр-шәаны, Аңсны Ахадеи аилахәыра «Росгосцирки» икартаз адғыларә иаб-зоураны иуули августы рзы хәыда-ңсада 2200 билет рзалхуп. Ақәа, ацирк-шәпито анапхҕаҕы Вера Мешчанова илхәеит ахшара рацәа змоу аҕацәарақәа, згәабзиара ңку, иара убас зыҕ-гала маңу аҕацәарақәа ркнәтә Аңсны зегьы иахьабалак ахәыцқәа ирызкуп

Ҕстазаарак ақәтцәа

Аиҕага ҕыц

■ Алитератураҕаа, акритик Руслан Капба хҕарауаа реиҕабы-ратә абицара дацанакуеит, аҕа-арадырраҕы илагала шьардоуп Аңсуа шәкәышәаҕа рыҕстазаарейи рырҕиаратә мөейи иазкны жәаба-ла ашәкәкәа тижьхәеит, иахьаҕы инапы иҕиҕуа, иҕиҕуа аусумтақәа хдоухатә культуразы хәартара ры-лоуп.

Ааигәа аңһаацәа ироуз зҕыҕара дуум, аха цакыла игәылтәауу ишәкәы

ари апрограма. Уи хықкыс иамоуп абас еиҕш икоу аусмөаҕатәкәа рҕа-ара злымшо ахәыцқәа рыргәыргәра, рырлаҕыҕра.

Атеатртә ҕазшыа змоу ақәыргы-ламтақәа ркны ахәаңшәа ирзыҕшуп ацирктә ҕазара еиуеиҕшым ажан-рқәа рыла еиҕкаау, аинтерес зҕоу аномерқәа: «ишәахәо» Бенгалтәи абжьасқәа, амаланыкәа иақәтәоу ам-шәкәа ухәа даара азәлымҕара зүташа, ахәыцқәа зыргәыргәо ақәгыларакәа. Апрограма иалахуп ацирктә фести-валькәа жәпақы рлауреатцәа.

Ахәаңшәа ргәалаҕазара шьҕи-хуеит азәы иламөашыо ақьаҕақь Ар-тиом Малков. Апрограма мөаҕи-гоит Макс Миллиан. Ақәгыларакәа шьақәгылоуп ө-ҕәшак рыла, иҕоит 2 саатти 20 минутти.

«Агәымшәацәа риецәаңһа» ре-жиссиорс дамоуп Ирина Костиук.

«Вианор Зантариа. Жизнь и творче-ство» уаанза аңсышәала иҕыҕһан. Уажәы аурысшәахь аиҕага Ақәа иҕыҕит.

Руслан Капба Аңсны аҕарааз-ара аус аҕны зааҕсара шьардоу Вианор Зантариа изку ишәкәы аҕыҕьра машәыршәкә иҕамлазеит. Арцаҕы иҕстазаара зегьы иуаажәлар ирзи-кит. Аңынцәтәылатә еибашьра Дузза иалахәыз Тамшьтәи ачкәын Бер-лин ааигәаранза дназеит. Аңсныкә даныхынхә, Ақәатәи ахәынтқарратә арцаҕратә институт аурыс бызшәеи алитературеи рзанаат ала иалгаз Вианор Зантариа ақыҕауаа икартаз ахә-рала, хәышықәсазатҕык аколнхара ахантәаҕыс аус иуит. Уи нахыс иматсу-ра ааныҕкны ақыҕа школ ахь диасуе-ит, еиҕа изааигәаз азанаат иеазикит. 50 шықкәса инареиҕаны аҕара аус амаҕ азиуит. Иаазамтаҕаа еиуеиҕшым аза-наатқәа рыманы аус руеит, анапхҕа-ратә матурақәа ныкәыргоит.

Вианор Зантариа иһз арцаҕы хәа мацара акәым ишырдыруа. Уи ишәта ааниҕжит алитератураҕа критикаҕыҕы. Аңсуа шәкәышәаҕа азәырҕы рырҕи-амтақәа ирызкны ииҕыз акритикатә статиақәа аҕаарадырразы ихәартоуп. Абартқәа инарчыданы асахьаркыратә литература дазьаңшуан, егьҕиҕжит ө-шәкәык. Абасала хәжәлар рдоухатә ңстазаара далаҕылан.

Руслан Капба илиршеит арцаҕы иҕстазаара аганкәа зегьы раарҕшра. Ашәкәы аңсышәахь еиҕалгеит С.Ла-дариа, редакторс дамоуп Т.Алексеева.

«Жәлар рфронт» ахамта

Хамтас ирытан

■ Урыстәылатәи ауаажәларратә еиҕкаара «Жәлар рфронт» Аңсны агәабзиарахьчара Аминистрра хамтас ианаҕеит амедицинатә еиқәыршәаҕақәа, – адырра Ка-натҕоит агәабзиарахьчара Амини-стрра апресс-матцура.

Апортативтә стоматологиатә рентгенә аппарат, афымцакардио-граф, аноутбуккәа ааба агәабзиара-хьчара Аминистрра иаҕтан аҕыла ахәыцқәа рдиспансеризация

аҕбатәи аетап ахәаақәа ирҕагзаны.

Аноутбуккәа араионкәа рполи-клиникакәа ирызшахоит, аментген-аппарат Ақәатәи ахәыцтәы поли-клиника иаҕахоит, астационартә афымцакардиограф – Ареспубли-катә ахәыцтәы хәышәтәыртә ахь идәықәтәахоит.

Агәабзиарахьчара аминистр Едуард Быҕәба ауаажәларратә еиҕкаара «Жәлар рфронт» анапх-гара итабуп хәа реиҕеит икартаз ахамта азы, иҕыцу амедицинатә еиқәыршәаҕақәа аҕыла ахәыцқәа амедицинатә цыраара рыҕара аҕазара шьҕнахуеит хәа иазгәе-иҕеит.

Ажәоан хты аҕаҕа амузеи

Ақәатәи абааш аҕны

■ Ахәынтқарратә аҕоурых-ар-хитектуратә музеи-хәартсар-ра «Ақәатәи абааш» аартра иазку аныҕхәатә усмөаҕатә мөаҕысит ңхынҕымза 30 рзы.

Ақәатәи абааш – ари ажәытә бырзентә калонизация инаркны иахьа уажәраанза Ақәа ақалақь аҕиара зныҕшуа иуникалу аҕоурых

-культуратә ҕынха абака ауп.

Амузеи аконцепция иалагалоп аҕаарадырратә еиҕш, аекскур-сия-туристтә усура ахырхартәкәа. Шықкәыкы бжәки рышынцҕа иар-боу аҕақыра аиқәыршәара иазкыз аусурақәа актәи аетап мөаҕысуан – ашьақамөақәа ҕацан, арымзқәеи арлашаҕақәеи аинформациятә дыррантақәеи, иара убас ажрақәа ахьымөаҕысуа алашара ақәырҕа-ҕақәеи шьақәыргылан, аекскурсиятә цагамөақәа аус рыдуланы еиқәыр-шәан.

Диузцәетәи ауниверситет – Аңсны

ҕыркәтәыла инхо хашыцәа

Наира Сабекиа

■ Иахьысыз амшкәа рзы Аңсны иаҕааит ҕыркәтәыла, Диузцәе ауни-верситет аҕазарейи аҕаарейи рфа-культет аҕы иаҕцоу аңсуа бызшәеи алитературеи ркафедра астудент-цәа. Аделегация иалахәын 14-шык; урт рхыҕһаҕараҕы иҕан «Кав-каз абызшәақәа ркультура» ақәша аиҕабы, адоктор Феҕми Зыба, амазаныкәаҕа Али Аҕрба, Атанур Ақәысба.

Асасцәа бзиала шәаабейт хәа рахәо, идикилеит Аңсны аҕаара-дыррақәа ракадемия апрезидент Зу-раб Цыапуа. Аиҕыларә аартуа уи иҕе-ит «Аҕаарадырраҕы мшыннырцә инхо хашыцәа ирылшаша, хҕара из-лацхрааша акы икоуп, харҕы еиҕа иҕалшаша икоуп. Шәхәкәҕыҕыр сҕа-хуп, харҕы шәара хшәықәҕыҕуеит. Хара хатцәаөцәоуп, хәимадарақәа бзиахар ахәтоуп».

Зураб Цыапуа дазаатҕылеит акаде-

миа аусура, уи ашьақәгылашәеи аҕо-урыхы, иазгәеитейт дара шазхиоу, иар-бан хырхартәзаалакыҕы ҕыркәтәыла инхо хашыцәа, аҕарадырра знапала-ку аус рыцура. Аҕаарадырра знапы алаку, еиуеиҕшым аинституткәа рха-дацәа, аҕарауаа рылацәажәеит ру-сура аҕы, еиҕа реиныйра, русеицура шыманшәалахаша алкаауа.

«Кавказ абызшәақәеи акультуреи рыкәша» аиҕабы Феҕми Зыба иҕе-ит: «Хара абра хәхьааиз даара гәахәс иҕаҕцоит, анаука аганахьала хәима-дара хартбаар, хәимбарбеиоит, хәи-бартәаауеит хәа сҕы ианагоит. Хара иаххамыштҕеит хәҕсадҕыл, хызышәа, иаххаштраны хәҕазам, убри азгәтәны ауп 2024 шықкәсазы Диузцәе изаартыз «Аңсуа бызшәеи акультуреи рыкәша». Хызышәа, хкультура хашыҕахьа иаа-иуа абицара ирымахдарц ауп хусу-ра хәитаниааира хықкыс иамоу», – абас иирхәеит уи икәгылара.

Зтоурыхтә ңсадҕыл иаҕааз Ди-узцәетәи ахәынтқарратә университет аҕазарейи аҕаарадыррейи рфакультет аделегация иҕеҕы ирҕарааны икоуп Аңснытәи ахәынтқарратә университет, Аңсуа телерадиоилахәыра. Аҕара хҕо-ит арт аиҕыларакәа наҕ-наҕтәи хәи-ашьара, хызышәа, хнаука арҕәҕара иашынахо. Ипкымхааит хәибабара!

«Ашьажәоы иҕаацәа»

Ақәыргыламта ҕыц

■ Абас ахьзуп арт амшкәа рзы С. Чанба иһз зху Аңсуа дра-матә театр асцена ду аҕы Аң-суа хәынтқарратә Аҕар рте-атр иқанарҕылаз аспектәк. Уи ықәырҕылеит Урыстәылатәи аре-жиссиор Дмитри Акимов.

Адунейи зегьы аҕны икоу анар-комания апроблема Аңсны азы да-ара ирыцхара дуны, иҕдәанцхыҕа-ны икоуп. Убри азы ауп Аҕар Ртеатр абри атема лымкаала изалырхыз.

Аспектәк ахы инаркны уаҕы-ланахылоит анаркомания иахәла-нагалаз ауаҕы, ишырхәо еиҕш, «аҕстаа зкәақәа иқәтәаз» иҕаацәа-ратә гәжәажәара. Артистцәа ҕарацәа убри аҕынза иақәшәаны ихәмаруан рролькәа, ус ҕынч иузудкыломызт. Ахаҕсахьа хәдақәа: Лиудмилаи Пиотри рҕазатә Роман анаркто-ик маҕашьаркәа дымөахыркәе-ит, рышоны иаңз зегьы ахьы, аҕ-нымаҕа, ахаара-абзаара иқәаф аҕацара иахҕниҕон. Аб иакәзар дхымхәоуп, ан занаатла ирцаоу лаагарта маңу, аха лычкәын бзиа иибаз аҕыҕа Марина лыбзурала ирызбоит Рома ихәышәтәраз цы-ра дыргарц, насҕы ан Лиудмила еилылкаауеит Марина лычкәын ила цәа лҕымкәа дшыкәк. «Роман даххәышәтәуеит, хәҕстазаара еи-лаҕцоит, шәара амота дшәоуеит» хәа лҕы лырҕәҕоит. Убри аамтаз иаиуеит Рома «иҕызцәа», анаркто-ик змихәауаз руал дырхынхәразы.

Даарак игәыҕжәагоуп, иламыс-дароуп урт рхымөаҕышәа, аб, ахьым-хәа дыркәақәоит, ицәажәашьала анаркотик рылазыртәо реиҕабы Виктор аҕстазаара иаргәааз азә иоуп. Иаармарианы акрырхара-зы дыздырҕһаалаз ари аус хәым-га напы алаикит. Аспектәк аҕы убысқак ахтысқәа еибарххоит, уҕ-сыҕ мҕазакәа икаларызеиш хәа уҕшуеит. Убри аамтаз анаркоманцәа ирҕагылаз Марина деидгәаланы дыргоит. Лиудмила дзыҕһаз амилиционер иакәзар, хырөаа рзиуит.

Аби ани реицәажәараҕыҕы иубо-ит дарҕы рыҕстазаара рычкәын изын иҕыртҕыҕаны ишыкәмыз, «аиҕақәа иршәны иансышкәлауцоз угәалашәома», хәа иаиеҕһылкылоит.

Шамахамзар ас еиҕш икоу аҕагылазашьа трагедияла ихыр-кәшахоит. Аха ари аспектәк аҕы «ишыдыдуа қәа ауам» хәа шырхәо еиҕш, алҕашьа ңшзахеит. Роман дацәхәтәуеит анаркотикатә маҕашьаркәа дзыкыло рымөа, иа-ра илшоит аҕацәара аҕцара, аспектәк ахәаңшәа ирзаатуеит ңхар-рак ргәацәҕ изырҕышаша асцена. Рома иан, иҕһа хәычы, ихатәҕы-за «арҕыраһы ихынхәыз» насыҕ ззыҕшыз таацәа лашаны. Уи ал-дыршеит ҕазарала зролькәа назы-гзас: Есма Шуген (Марина), Дмитри Гәния (Рома), Фрида Леиба (Лиуд-мила), Аслан Анқәаб (Пиотр) Ахра Кәарчи (Виктор), Хәҕырат Цыо-пуа (Сергей), Диана Абыхәба (На-таша) Аслан Еныкь (амилиционер), актиорцәа хәыцқәа Астәни Софиии Абыхәбақәа.

Аиҕаҕа Нарсоу Абыхәба, аспектәк музыкала еиқәыршәеит Абзага Марыхәба.

АПСНЫМЕДИА

gazeta-apsny.info
apsnygazeta@mail.ru

аҕел: +7 (840) 226-15-75 / 226-59-73
аҕызтыҕы: Аңсны, Ақәа ақ, Ажәанба имөа, 9

Аредактор хәда
Ахра АНҚӘАБ